

Krabat

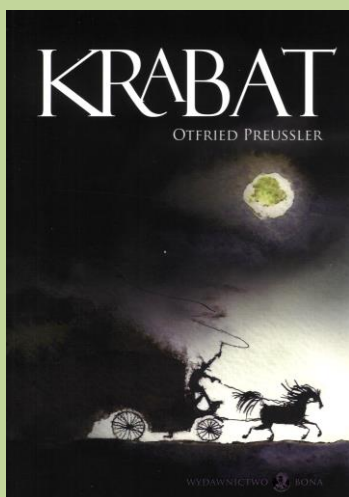
Literatura dostępna w Bibliotece Pedagogicznej w Jeleniej Górze

Krabat jest postacią wyjątkową dla narodu łużyckiego. Zrodził się z silnej potrzeby posiadania przewodnika, który mógłby pokierować narodem w procesie jego kształtowania, byłby łącznikiem między pokoleniami, typem bohatera historycznego. W życiu wielkich narodów rolę duchowych przywódców spełniają często wybitne jednostki z areny politycznej, stając się integralną częścią historii i kultury poszczególnych narodów. Dla Polaków taką postacią może być Jan Sobieski, dla Francji - Napoleon, a dla Rosjan - car Piotr. Często jednak, zwłaszcza w przypadku małych narodowości, głos bohatera historycznego nie ma wystarczającej mocy. Rodzi się potrzeba stworzenia postaci fikcyjnej, która mogłaby pomóc w przetrwaniu ciężkich momentów w historii i w pielęgnowaniu tradycji. Měrcin Nowak-Njehorński jako pierwszy opracował artystycznie starą baśń o Krabacie. Nowak przedstawia go w prawdziwie ludowej konwencji - jego Krabat jest dobrym czarodziejem, opiekunem prostych ludzi. W łużyckiej legendzie Krabat jest synem biednych pańszczyźnianych chłopów. Przychodzi na świat w małej wiosce nad rzeką Satkulą pod koniec wojny trzydziestoletniej. Jako mały chłopiec pracuje w młynie, którego właścicielem

jest czarodziej. Krabat ucieka z młyna, zabierając ze sobą księgę czarów, dzięki której posiada magiczne umiejętności. Swoje sztuczki wykorzystuje do pomocy biednej rodzinie. Walczy ze złym czarodziejem, ale przede wszystkim staje się obrońcą Łużyczan, bohaterem o wielkiej sile, duchowym przywódcą narodu. Pomaga przetrwać Łużyczanom zarówno dzięki swoim magicznym umiejętnościom, jak i szlachetnym cechom charakteru.¹ Utwór Njehorńskiego ukazał się w przekładzie na język polski w 1954 roku pod tytułem: *Mistrz Krabat. Dobry łużycki czarodziej*, a następnie w 1966 roku wyszły *Powroty czarownika Krabata*.

Źródło: <http://mercin.solarte.waw.pl/krabat.html>

PREUSSLER, O.: *Krabat*. Kraków: Wydawnictwo „Bona“, 2011. ISBN 978-83-62836-14-7.

Łużycka legenda o Krabacie w podaniu Preusslera – historia o odwiecznym konflikcie dobra ze złem i wysiłku jaki trzeba podjąć aby dobro mogło zatriumfować.

Sygn.89249

KRAJEWSKA A.M.: *Między profanum i sacrum*. „Guliwer” 1999, nr 2, s. 5-11.
Świat przedstawiony w powieści „Krabat” Otfrieda Preusslera.

SCHOLZE D.: *Tendencje postmodernistyczne w literaturze łużyckiej? : Jurija Brezana powieści o Krabacie (1976; 1994/95)*. „Przegląd Humanistyczny” 1999, nr 1, s. 59-66.

Analiza historiozoficznej powieści pt. "Krabat" (polski przekład: Krabat, czyli o przemianach świata, przeł. Irena T. Sławińska, Katowice 1984).